

2012

Nauka i innowacje w Polsce Wschodniej

**ROZWÓJ
POLSKI WSCHODNIEJ**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Wydawca: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

Publikacja bezpłatna

Stan na listopad 2012 r.

ISBN 978-83-7633-159-1

Nakład: 2000 egz.

Realizacja: Smartlink Sp. z o.o.

Redaktor prowadzący: Krzysztof Garski

Autorzy tekstów: Joanna Pieńczykowska, Krzysztof Orłowski, Krzysztof Garski, Monika Kaczorowska, Waldemar Wierzyński

Autorzy zdjęć: Janusz Tatarkiewicz (okładka), archiwum PWSTE w Jarosławiu, archiwum Politechniki Rzeszowskiej, P. Sawicki, Adam Janusz/WŚLiZ w Rzeszowie, archiwum Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, archiwum UMW w Olsztynie, archiwum Urzędu Miasta w Elblągu, archiwum Funduszu „Poręczenia Kredytowe” w Działdowie

Projekt i skład: Nina Dereszewicz

Przygotowanie do druku, druk i oprawa: Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy

Współpraca i konsultacje: PARP

© Copyright by Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2012

PARP, ul. Pańska 81/83, 00-834 Warszawa

e-mail: biuro@parp.gov.pl, tel.: (22) 432 80 80, 432 71 25, fax: (22) 432 86 20

Broszura współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej

Spis treści

4

Priorytet I: Nowoczesna gospodarka

Priorytet I PO RPW wspiera budowę potencjału naukowego oraz innowacje na styku nauki i biznesu. Poprawia warunki finansowania MSP i promuje Polskę Wschodnią jako miejsce do inwestowania i rozwoju przedsiębiorczości.

10

Naukowa Polska Wschodnia

Rozmowa o potencjale nauki i jej znaczeniu dla rozwoju regionalnego z Jerzym Muszyńskim, prezesem Instytutu Innowacji i Technologii Politechniki Białostockiej.

12

Farmacja na światowym poziomie

Dzięki środkom z PO RPW Uniwersytet Medyczny w Lublinie zmodernizował swoją bazę naukowo-dydaktyczną.

13

Pierwszy taki projekt

Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie to pierwsza niepubliczna uczelnia, która otrzymała dotację z PO RPW na budowę i wyposażenie obiektu dydaktycznego.

14

Olsztyńska synergia innowacji

Dzięki wsparciu z PO RPW Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie rozbudował zespół laboratoriów oraz prowadzi badania naukowe na światowym poziomie.

16

Park otwarty na innowacje

Elbląski Park Technologiczny to ważna instytucja wspierająca innowacyjność regionu. Rozbudowa parku była możliwa dzięki środkom z PO RPW.

18

Łatwiejszy dostęp do kapitału

PO RPW skutecznie walczy z luką kapitałową. Warmińsko-Mazurski Fundusz „Poręczenia Kredytowe” z Działdowa wykorzystuje środki z Programu do wsparcia firm na wczesnym etapie rozwoju.

Priorytet I: Nowoczesna gospodarka

Priorytet I Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej (PO RPW) wspiera zarówno projekty budowania potencjału naukowego, który jest niezbędnym zapleczem nowoczesnej gospodarki, jak i innowacje na styku nauki i biznesu. Równolegle tworzone są lepsze warunki finansowania sektora MSP i prowadzony jest program promocji Polski Wschodniej jako atrakcyjnego miejsca do inwestowania i rozwoju przedsiębiorczości.

W priorytecie „Nowoczesna gospodarka” Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) realizuje działania: I.1 „Infrastruktura uczelni”; I.2 „Instrumenty inżynierii finansowej”; I.3 „Wspieranie innowacji” oraz I.4 „Promocja i współpraca”. Wśród nich największe fundusze przeznaczone zostały na priorytet I.3 „Wspieranie innowacji” – blisko 534 mln euro oraz na priorytet I.1 „Infrastruktura uczelni” – ok. 384 mln euro. Dzięki funduszom z tych działań w wielu miejscach w Polsce Wschodniej rozbudowana została infrastruktura edukacyjna i naukowa, jak też dofinansowanych zostało kilkanaście parków technologicznych, przemysłowych lub innych ośrodków innowacji i transferu technologii.

Pieniądze z pozostałych dwóch działań trafiają za pośrednictwem funduszy poręczeniowych do innowacyjnych małych i średnich firm oraz służą tworzeniu platform współpracy pomiędzy poszczególnymi regionami Polski Wschodniej oraz struktur klastrowych poprawiających kooperację firm i instytucji działają-

cych w tej samej branży. Szereg firm korzysta też z możliwości promocyjnych: wyjazdów na targi, misje, wizyty studyjne czy konferencje branżowe.

Infrastruktura uczelni

W działaniu I.1 wspierane są projekty infrastrukturalne uczelni, które kształcą lub prowadzą badania naukowe w obszarze nauk technicznych, matematyczno-przyrodniczych oraz innych, kluczowych dla rozwoju społeczno-gospodarczego. Pozyskać dofinansowanie można było przede wszystkim na budowę i wyposażenie w sprzęt obiektów dydaktycznych. Na koniec października 2012 r. zakończonych zostało 11 projektów, w przypadku których wartość dofinansowania w sumie wyniosła ok. 536,9 mln zł.

Wśród nich znajdziemy m.in. projekt budowy gmachu naukowo-dydaktycznego biotechnologii na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II (projekt otrzymał dofinansowanie w wysokości 25,08 mln zł i zakończył się w czerwcu 2012 r.), uruchomienie na Uni-

wersytecie Rzeszowskim kompleksu naukowo-dydaktycznego „Zalesie”, w ramach którego powstały regionalne centra innowacji i transferu technologii produkcji, przetwarzania oraz marketingu w sektorze rolno-spożywczym (98,47 mln zł, zakończenie: 02.2012 r.) oraz utworzenie nowoczesnej bazy dydaktyczno-naukowej dla potrzeb Euroregionalnego Centrum Farmacji Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku (54,19 mln zł, zakończenie: 03.2012 r.). Innym przykładem projektu jest rozbudowa i modernizacja infrastruktury dydaktycznej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu, służącej kształceniu kadr nowoczesnej gospodarki, ze szczególnym nastawieniem na nowoczesne technologie informatyczne (25,92 mln zł, zakończenie: 07.2012 r.).

Instrumenty inżynierii finansowej

Zasięg działania I.2 jest szeroki. Celem działania jest poprawa dostępu przedsiębiorców do zewnętrznych źródeł finansowania na wczesnym

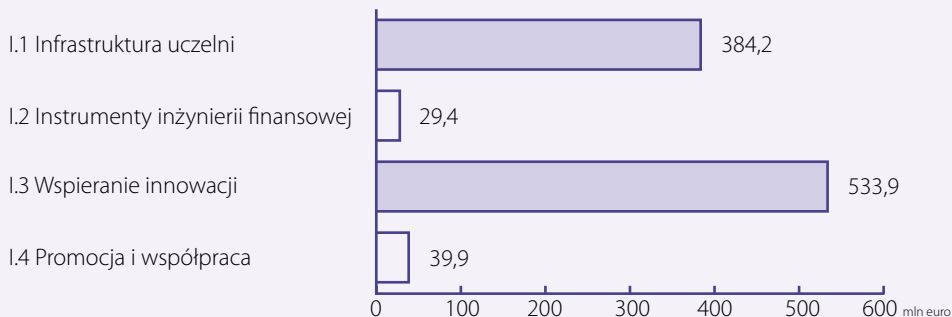
etapie działalności, co bezpośrednio przekłada się na zwiększenie ich możliwości inwestycyjnych. Beneficjentem projektu jest Bank Gospodarstwa Krajowego, który na realizację projektu otrzymał ponad 121 mln zł. Przekazane środki są wykorzystywane na wzmocnienie istniejącego systemu poręczeń kredytowych oraz na pożyczki dla małych i średnich firm prowadzących działalność w województwach Polski Wschodniej.

BGK rozdzielił środki w drodze konkursów, do których przystępować mogły działające w poszczególnych regionach fundusze poręczeniowe i pożyczkowe. Dzięki temu mogły one znacząco zwiększyć swoją akcję poręczeniową i pożyczkową i jednocześnie objąć nią szerszy krąg firm, również te, którym najtrudniej jest zdobyć finansowanie na inwestycje, czyli start-upy.

W projekcie „Reporęczenia i pożyczki szansą na zwiększenie finansowania zewnętrznego MSP. Instrument wsparcia funduszy poręczeniowych i pożyczkowych w Polsce Wschod-

Oś priorytetowa I:

Alokacja finansowa w podziale na poszczególne działania

ZRÓDŁO: PARP

niej” pierwsze wsparcie udzielone zostało w 2010 r. dwóm funduszom: Podkarpackiemu Funduszowi Poręczeń Kredytowych w Rzeszowie (14,9 mln zł) oraz Warmińsko-Mazurskiemu Funduszowi „Poręczenia Kredytowe” w Działdowie (25 mln zł; ten fundusz opisujemy także w niniejszej publikacji). Zainteresowanie środkami jest duże. W konkursie ogłoszonym w 2012 r. budżet wynosił 50 mln zł, a wartość złożonych wniosków przekroczyła alokację o 200%.

Wspieranie innowacji

Istotną rolę w ramach priorytetu pierwszego PO RPW odgrywa działanie I.3 „Wspieranie innowacji”, na które zostało przeznaczonych najwięcej środków. Działanie służy finansowaniu dużych projektów, realizowanych zarówno przez podmioty publiczne, jak i prywatne; przedsięwzięć które przekładają się na wzrost atrakcyjności inwestycyjnej lub na zwiększanie potencjału innowacyjności w gospodarce wschodnich regionów kraju. Wsparcie udzielane jest na cztery rodzaje projektów z zakresu wsparcia innowacji:

- rozwój ośrodków innowacyjności, takich jak parki przemysłowe, technologiczne, inkubatory przedsiębiorczości i technologiczne, centra doskonałości czy centra transferu technologii
- wyposażenie obiektów służących do prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych
- tworzenie zaplecza B+R w przedsiębiorstwach
- przygotowanie terenów inwestycyjnych.

Znaczną grupę beneficjentów stanowią jednostki naukowe. Jednym z większych projektów z działania I.3 był rozpoczęty w 2009 r., a zakończony w 2012 r. projekt „Rozbudowa infrastruktury naukowo-badawczej Politechniki Rzeszowskiej”. Wartość dofinansowania wyniosła ponad 64 mln zł. W ramach projektu powstały lub zostały zmodernizowane laboratoria wydziałów Budownictwa i Inżynierii Środowiska, Budowy Maszyn i Lotnictwa oraz Elektrotechniki i Informatyki. W sumie powstało 16 nowych pracowni, a 33 zostały unowocześnione. Projekt jest kontynuowany. W ramach rozpoczętego we wrześniu 2012 r. drugiego etapu (o wartości 30 mln zł) 27 stanowisk badawczych w 18 laboratoriach zostanie wyremontowanych i wyposażonych w nowoczesną aparaturę i urządzenia laboratoryjne.

Priorytet I PO RPW wspiera rozwój nauki

FOT. ARCHIWUM PWiSTIE W JAROSŁAWIU

**Dariusz Szymańczak,
Dyrektor Departamentu Infrastruktury Nowoczesnej Gospodarki, PARP:**

Liczba osób z odpowiednim wykształceniem w danym regionie to jeden z najważniejszych czynników branych pod uwagę przez inwestorów chcących rozwijać innowacyjną produkcję lub usługi. Wzrost umiejętności i kwalifikacji obecnych i przyszłych pracowników oraz przedsiębiorców zależy w dużej mierze od potencjału uczelni wyższych. Do jego zwiększenia dobrze przyczynia się priorytet I PO RPW. Dzięki otrzymanemu wsparciu w wielu miejscach Polski Wschodniej znacząco poprawiła się infrastruktura uczelni, a także zostały stworzone warunki do prowadzenia badań na najwyższym światowym poziomie oraz do rozwijania współpracy nauki i biznesu.

Innym przykładem przedsięwzięcia zrealizowanego z działania I.3 jest zakończony w maju 2011 r. projekt prowadzony przez Instytut Agrofizyki PAN w Lublinie. Polegał on na wybudowaniu nowego gmachu, w którym powstały laboratoria energii odnawialnej z wyposażeniem. W ramach projektu „Środowiskowe Laboratorium Energii Odnawialnej” powstało 6 laboratoriów, przystosowanych do badań nad najnowocześniejszymi biopaliwami, między innymi wytwarzanymi z biomasy alg. Projekt ten został zrealizowany równolegle z przedsięwzięciem Instytutu, realizowanym również przy dofinansowaniu z Programu Rozwój Polski Wschodniej, „Rozbudowa infrastruktury i wyposażenie laboratoriów Centrum Doskonałości Agrophysics”. Dzięki temu projektowi również powstało kilkanaście laboratoriów wyposażonych w kilkadziesiąt aparatów i urządzeń pomiarowych, (np. laboratoryjny system rentgenowski do oznaczania struktury materiałów roślinnych czy mikroskop sił atomowych). Projekty zrealizowano

nakładem ponad 52 mln zł, w tym dofinansowanie ze środków Programu Rozwój Polski Wschodniej wyniosło blisko 46 mln zł.

Wśród dofinansowanych projektów jest wiele przykładów przedsięwzięć polegających na przygotowaniu terenów inwestycyjnych. Dzięki wsparciu z PO RPW zrealizowane zostało m.in. kompleksowe przygotowanie terenu pod inwestycje w Miejskiej Strefie Rozwoju „Techno-Park” w Elku (dofinansowanie 5,3 mln zł), kompleksowe przygotowanie terenu pod inwestycje związane z uruchomieniem działalności produkcyjnej w Zambrowie (8,7 mln zł), przygotowanie terenów pod inwestycje z zakresu produkcji i nowoczesnych usług w Kolnie (dofinansowanie 6,27 mln zł), czy też projekt „Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej województwa lubelskiego poprzez uzbrojenie terenów inwestycyjnych w Gminie Janów Lubelski” (11,7 mln zł dofinansowania).

Do tego warto jeszcze dodać inwestycje w centra transferu technologii, inkubatory technologiczne oraz parki przemysłowe. Przykłady takich,

zakończonych już przedsięwzięć, to rozbudowa Elbląskiego Parku Technologicznego na Modrzewinie Południe (55,6 mln zł dofinansowania, projekt opisujemy w dalszej części publikacji), adaptacja i wyposażenie laboratoriów Centrum Badań i Transferu Technologii (CeBiTT) Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Zamościu (12,4 mln zł dofinansowania), budowa infrastruktury Kieleckiego Parku Technologicznego (58,1 mln zł dofinansowania) czy projekt „Zapewnienie rozwoju innowacji poprzez modernizację i rozbudowę infrastruktury oraz stworzenie bazy dla klastra producentów lotniczych i centrów badawczo-rozwojowych w Regionalnym Parku Przemysłowym”, realizowany w Świdniku (28,9 mln zł dofinansowania).

Promocja i współpraca

Ważnym dopełnieniem aktywności inwestycyjnej podejmowanej w ramach działań I.1-3 są dofinansowane z działania I.4 projekty promocji gospodarczej Polski Wschodniej oraz stymulowania współpracy między innowacyjnymi przedsiębiorstwami oraz pomiędzy firmami i nauką. W ramach pierwszej części tego działania

(komponent poświęcony promocji), Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych (PAIiIZ) prowadzi Program Promocji Gospodarczej Polski Wschodniej, którego głównym celem jest doprowadzenie do wzrostu zainteresowania ofertą gospodarczą tego regionu.

Przed rozpoczęciem realizacji wydarzeń gospodarczych PAIiIZ przeprowadziła analizę, której celem było wskazanie sektorów i rynków, na jakich działania promocyjne przyniosą najlepsze rezultaty. Zbadano także wizerunek regionu, co pozwoliło wybrać optymalną strategię promocji. Wśród przedsięwzięć prowadzonych przez PAIiIZ znalazły się działania PR, konferencje, fora ekonomiczne, targi, misje handlowe i wizyty studyjne. Na liście tej znajdziemy zarówno imprezy w Polsce (np. Forum Gospodarcze Polski Wschodniej w Kielcach), jak i za granicą (np. misja inwestycyjna do Japonii i Korei). Dużą część działań PAIiIZ stanowią imprezy branżowe, m.in. dla przemysłów spożywczego, meblowego, lotniczego, turystycznego, IT czy maszynowego. Oferta promocji gospodarczej jest skierowana przede wszystkim do przedsiębiorców, ale również do jednostek

Innowacyjny przemysł lotniczy to jeden z atutów Polski Wschodniej

FOT. ARCHIWUM POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ

Stan realizacji działania I.3 na dzień 15.11.2012 r.

Liczba zawartych umów	74
Wartość ogółem projektów, na które podpisane zostały umowy	2,86 mld zł
Dofinansowanie ogółem	2,01 mld zł
Wartość udzielonego dofinansowania w ramach zawartych umów z EFRR	1,86 mld zł
Wkład ze środków publicznych krajowych na działanie (dofinansowanie z budżetu państwa)	152,39 mln zł
Liczba projektów zamkniętych	15 *
Wartość projektów zamkniętych	289,26 mln zł
Dofinansowanie projektów zamkniętych	242,38 mln zł
Wartość dofinansowania projektów zamkniętych w ramach zawartych umów z EFRR	229,03 mln zł

* PROJEKTY ZAMKNIĘTE OZNACZAJĄ SFINALIZOWANIE OPERACJI PRZEKAZANIA ŚRODKÓW DOFINANSOWANIA I ROZLICZENIE PROJEKTU, KTÓRE NASTĘPUJE Z CHWILĄ PRZEKAZANIA PŁATNOŚCI KOŃCOWEJ DO BENEFICJENTA

ŹRÓDŁO: PARY

samorządu terytorialnego. Wartość projektu to 86 mln zł.

Projektowi promocji gospodarczej towarzyszy stworzenie sieci centrów obsługi inwestora (COI), która obejmuje co najmniej po jednym ośrodku w każdym z województw Polski Wschodniej.

Celem drugiej części działania I.4 (komponent poświęcony współpracy) jest z kolei wspieranie klastrów oraz budowa platformy współpracy pomiędzy regionami Polski Wschodniej. Na realizację projektów w obszarze tworzenia i rozwoju klastrów przeznaczonych zostało ponad 14 mln euro, a na projekty dotyczące tworzenia polityki rozwoju regionalnego prawie 6 mln euro. W dwóch rundach konkursowych wybrano 18 inicjatyw klastrowych,

które otrzymały wsparcie o wartości 56 mln zł. Projekty realizowane w ramach tworzenia polityki rozwoju regionalnego (18 projektów o wsparciu w wysokości 20 mln zł) skupiają się na działaniach sprzyjających budowie platformy współpracy pomiędzy samorządami Polski Wschodniej. W poddziałaniu mieści się m.in. przygotowywanie analiz i ekspertyz dotyczących kwestii społeczno-gospodarczych, turystyki i dziedzictwa kulturowego Polski Wschodniej, a także organizowanie konferencji, seminariów i tworzenie baz danych oraz serwisów internetowych poświęconych wdrażaniu polityki spójności na obszarze Polski Wschodniej.

Krzysztof Orłowski

Naukowa Polska Wschodnia

Z Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013 na rozbudowę infrastruktury naukowej przeznaczono prawie 400 mln euro. Unijne wsparcie w ramach PO RPW otrzymały jednostki naukowe w 5 województwach: warmińsko-mazurskim, podlaskim, lubelskim, podkarpackim i świętokrzyskim. O potencjale nauki i jej znaczeniu dla rozwoju regionalnego rozmawiamy z Jerzym Muszyńskim, prezesem Instytutu Innowacji i Technologii Politechniki Białostockiej.

■ **Gospodarka potrzebuje silnej nauki. Jaki jest potencjał naukowy regionu Polski Wschodniej? Czy nauka stanowi jego atut?**

Naukę tworzą ludzie, nie instytucje. Mamy zdolnych i bardzo zdolnych naukowców, niektórzy będą zapewne wybitni, ale nie możemy jeszcze stwierdzić, że region nauką stoi. Po prostu liczba szkół i pracowników naukowych nie przechodzi w jakość. Dydaktyki mamy bardzo dużo, nauki znacznie mniej. Rozwiązaniem, po które Zachód już sięgnął, może być tworzenie kierunków elitarnych

■ **Do uprawiania nauki na wysokim poziomie potrzebny jest nie tylko kapitał intelektualny (kadra akademicka, doktoranci, studenci), ale także infrastruktura w postaci laboratoriów, ośrodków badawczych, specjalistycznych urządzeń pomiarowych. Czy stan infrastruktury naukowej w regionie w ostatnich latach uległ poprawie?**

Infrastruktury naukowej ciągle przybywa, a zakończenie rozpoczętych i zapowiadanych inwestycji stworzy wspaniałą bazę do badań. Tylko w Białymstoku można wymienić na przykład kampus uniwersytecki, Inno-Eco-Tech Politechniki Białostockiej, laboratoria Uniwersytetu Medycznego w ramach programu Krajowych Naukowych Ośrodków Wiodących, czyli tzw. KNOW.

Uważam, że powinniśmy finansować tylko te badania podstawowe, które są na absolutnie najwyższym pozio-

Infrastruktura naukowa w regionie intensywnie się rozwija

z dużym udziałem wykładowców zagranicznych dla najzdolniejszych studentów przyjmowanych po egzaminach. Niektóre uczelnie techniczne w Polsce prowadzą własne gimnazja, by było kogo uczyć.

Kampus Politechniki Białostockiej

FOT. P. SAWICKI

mie światowym, które wkraczają na dziewicze obszary. Na imitowanie, powtarzanie badań znanych z literatury zwyczajnie nas nie stać. Natomiast w badaniach stosowanych, które są kluczowe dla przemysłu, najefektywniejsza byłaby strategia Japonii z lat 60. i 70. lub strategia chińska, polegająca na usprawnianiu i ulepszaniu rozwiązań znanych, przy jednoczesnym wymyślaniu własnych.

■ Jednym z najpoważniejszych problemów polskiej nauki jest słaba współpraca z sektorem biznesu, a bez niej trudno tworzyć innowacje i nowoczesną gospodarkę wiedzy. Co zrobić, żeby naukowcy i przedsiębiorcy zaczęli działać razem?

Znikoma współpraca nauki z biznesem wynika z kilku powodów. Po pierwsze, z nacisku na zdobywanie kolejnych stopni naukowych poprzez publikacje, co zresztą jest znacznie

łatwiejsze niż poprzez wdrożenia przemysłowe. Spowodowało to odwrót od badań stosowanych na rzecz badań podstawowych. Stosunek tych badań na polskich uczelniach technicznych jest odwrotny niż na amerykańskich.

Po drugie, część grantów na wdrożenia kończyło się jedynie opracowaniami lub nie spełniało wymagań rynku. Po trzecie wreszcie, ogromny popyt na wyższe wykształcenie z przełomu wieków nadmiernie skierował naukowców do dydaktyki, czego efektem była wieloetatowość i brak etatów wyłącznie naukowych. Stosunkowo łatwe pieniądze dostępne w dydaktyce i brak czasu na badania spowodowały znaczące opóźnienie technologiczne w naukach technicznych. Teraz, pomimo zachęty, nie będzie łatwo to nadrobić. Oceniam, że tylko rygorystyczne egzekwowanie wdrożeń, jako warunku zdobycia stopnia naukowego czy rozliczenia grantu, może przynieść w miarę szybkie efekty i poprawić współpracę sektora nauki z sektorem biznesu.

■ Czy zna Pan przykłady udanej kooperacji nauki i biznesu w Polsce Wschodniej?

Jako dobre przykłady można tutaj podać sztuczną kość, będącą efektem badań prof. Grażyny Ginalskiej z Uniwersytetu Medycznego w Lublinie. Także w naszym instytucie prowadzimy prace z zakresu transferu technologii. Niedawno parafowałem umowę na stworzenie nowej, dużej instalacji technologicznej, a już wkrótce złożymy wniosek o dofinansowanie transferu technologii.

Rozmawiał Waldemar Wierzyński

Farmacja na światowym poziomie

Uniwersytet Medyczny w Lublinie zmodernizował swoją bazę naukowo-dydaktyczną. Jedną z najważniejszych inwestycji dofinansowanych z PO RPW jest nowoczesny budynek Collegium Pharmaceuticum. Pomieścił on większość katedr Wydziału Farmaceutycznego wraz z Oddziałem Analityki Medycznej.

Wcześniej główna siedziba wydziału mieściła się w budynku niedostosowanym do współczesnych wymogów. – Stary budynek Collegium Pharmaceuticum był zbyt mały, a zajęcia odbywały się od rana do wieczora. Ponieważ część katedr wydziału mieściła się w innych obiektach, w często odległych od siebie częściach Lublina, studenci musieli przemieszczać się po mieście – wspomina prof. dr hab. Ryszard Kocjan, dziekan wydziału.

Stary budynek był uciążliwy. Okoliczni mieszkańcy skarżyli się, że laboratoria emitowały przykre zapachy. W nowoczesnym budynku

W laboratorium Uniwersytetu Medycznego

FOT. ARCHIWUM UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO W LUBLINIE

Prof. Ryszard Kocjan,
dziedkan Wydziału Farmaceutycznego
Uniwersytetu Medycznego w Lublinie:

Inwestycja pozwala nam kształcić studentów i prowadzić badania naukowe na najwyższym światowym poziomie.

o powierzchni użytkowej 9,3 tys. m² znajdują się 72 laboratoria i 25 sal dydaktycznych, a także przestronna aula z miejscami dla ponad 200 studentów. Dofinansowanie z PARP

w kwocie 37,3 mln zł do projektu „Budowa Teoretycznych Zakładów Naukowych III Uniwersytetu Medycznego” wartego 53,3 mln zł pozwoliło na wyposażenie budynku w nowoczesne instalacje.

Łącznie z obiektu korzysta ponad 1000 studentów – Studenci mają prawie wszystko na miejscu, ponieważ po drugiej stronie ulicy znajdują się akademiki, a w bliskim sąsiedztwie mieszczą się pozostałe katedry Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Analityki Medycznej – dodaje dziekan.

Joanna Pieńczykowska

Pierwszy taki projekt

Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie jako pierwsza niepubliczna uczelnia otrzymała dotację z PO RPW na budowę i wyposażenie obiektu dydaktycznego. W kampusie w Kielnarowej powstało Centrum Edukacji Międzynarodowej.

FOT. ADAM JANUSZAWSKI W RZESZOWIE

W laboratorium finansowym WSliZ

Budynek dydaktyczny o powierzchni prawie 5,5 tys. m² wybudowano w latach 2008-2010, a studenci rozpoczęli zajęcia już w początkach 2011 r. W budynku mieszczą się m.in. aula na 300 osób, sale wykładowe, ćwiczeniowe i biblioteka multimedialna. Do

z PO RPW – 25,9 mln zł. – Uczelnia przywiązuje wagę do praktycznego kształcenia, dlatego na wyposażenie i zakup sprzętu przeznaczaliśmy ponad połowę unijnego dofinansowania – mówi Agnieszka Pomykała z zespołu projektowego WSliZ.

Dumą uczelni jest laboratorium finansowe, które pozwala symulować warunki pracy na giełdzie. W sali znajdują się 24 terminale, a także ściana zbudowana z ekranów. Laboratorium Automatyki i Robotyki zakupiło nowoczesne roboty humanoidalne i przemysłowe, zaś w Laboratorium Grafiki Komputerowej i Sztuki Cyfrowej można pracować nad grafiką 3D. Tym samym, dzięki PO RPW kształcenie w WSliZ wykorzystuje najnowsze zdobycze nauki i technologii.

Joanna Pieńczykowska

Agnieszka Pomykała,
specjalista w zespole projektowym WSliZ:

Nasze laboratorium finansowe to jedna z pierwszych takich pracowni dydaktycznych w Polsce i w tej części Europy.

dispozycji studentów i naukowców jest też 17 specjalistycznych laboratoriów. Koszt przedsięwzięcia „Centrum Edukacji Międzynarodowej” to 27 mln zł, w tym dofinansowanie

Olsztyńska synergia innowacji

Dzięki środkom z PO RPW Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie przeprowadził rozbudowę zespołu laboratoriów dla wydziałów związanych z technologią, jakością i bezpieczeństwem zdrowotnym żywności. Przedsięwzięcie było jedną z większych inwestycji uczelni. Projekty infrastrukturalne uzupełniły inwestycje dające uczelni możliwość kształcenia z wykorzystaniem nowoczesnego wyposażenia.

Wydział Nauk o Żywności doczekał się nowoczesnego Centrum Edukacyjno-Badawczego Mleczarstwa, które powstało kosztem 35,6 mln zł. Uczelnia rozbudowała i zmodernizowała istniejący budynek i wyposażała go w aparaturę badawczą za 9,8 mln zł. Dziennie przetwarzane może być do 2 tys. l mleka. Korzyści to kształcenie studentów jak najbliżej praktyki oraz szansa na prowadzenie badań, których efekty znajdują zastosowanie w gospodarce.

W Wydziale Żywności i Profilaktyki Weterynaryjnej oraz wybudowano nowy Pawilon Zakażeń Eksperymentalnych Ptaków. Dzięki inwestycji wartej 26,4 mln zł wydział zyskał nowoczesne laboratoria biologiczno-chemiczne i weterynaryjne.

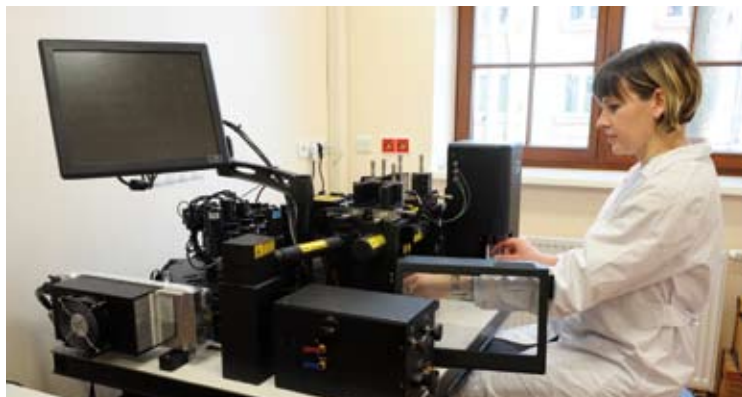
Wydział Bioinżynierii Zwierząt rozbudował i wyposażał Ośrodek Oceny Produktów Pochodzenia Zwierzęcego. Zmodernizowano pięć laboratoriów, m.in. monitoringu jakości i bezpieczeństwa produktów pszczelich,

**Wojciech Samulowski,
zastępca kanclerza ds. inwestycyjnych UWM :**

Inwestycje dofinansowane z działania I.1 PO RPW umożliwiły podniesienie poziomu dydaktycznego uczelni i dają nam możliwość lepszego przygotowania studentów do pracy. Z kolei projekty wspierane z działania I.3 zwiększyły potencjał naukowo-badawczy uniwersytetu i stworzyły nowe możliwości współpracy na polu nauka-biznes.

Z kolei na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej zmodernizowano trzy istniejące wcześniej obiekty Ośrodka Kontroli Bezpieczeństwa Zdrowot-

oceny mleka surowego, oceny mięsa i produktów mięsnych, kriokonserwacji nasienia. Dodatkowo, w Zakładzie Doświadczalnym w Bałcynach

Nowoczesna infrastruktura badawcza na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim

FOT. ARCHIWUM UWM W OLSZTYNIE

koło Ostródy powstało Laboratorium Trzody Chlewniej. Dzięki inwestycji wartej ok. 21,9 mln zł uczelnia zyskała 3,4 tys. m² powierzchni obiektów naukowo-badawczych.

Od podstaw wybudowano Centrum Akwakultury i Inżynierii Ekologicznej dla Wydziału Ochrony Środowiska i Rybactwa. Powstały w nim nowoczesne laboratoria, m.in. technologicznego oczyszczania wody, oczyszczania ścieków, technologicznej przeróbki osadów, analityczne oraz parazytologii i toksykologii wodnej. Łączny koszt to ponad 26,2 mln zł.

Budynek Wydziału Biologii przeszedł modernizację oraz został wyposażony w aparaturę, co pozwoliło utworzyć zespół laboratoriów diagnostyki molekularnej o powierzchni 1,3 tys. m kw. Pozwoli to prowadzić badania na wysokim, światowym poziomie. Inwestycja warta była ok. 15 mln zł.

– Znaczną część wydatków w ramach projektu „Rozbudowa, modernizacja i wyposażenie zespołu laboratoriów edukacyjno-badawczych

technologii, jakości i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności”, około 69 mln zł, stanowiły koszty zakupu sprzętu naukowego dla celów dydaktycznych – mówi Wojciech Samulowski, zastępca kanclerza ds. inwestycyjnych UWM.

Dzięki dwóm innym projektom („Wyposażenie w sprzęt aparaturowy laboratoriów nauk technicznych na rzecz zwiększenia ogólnodostępnej oferty badawczej UWM w Olsztynie” oraz „Wyposażenie w sprzęt aparaturowy Centrum nutri-bio-chemicznego Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie”), finansowanym w ramach działania I.3 PO RPW, Uniwersytet dokonał zakupu nowoczesnych urządzeń. Kosztem 22 mln zł uniwersytet wyposażył w najnowocześniejszą aparaturę Centrum nutri-bio-chemiczne. Inwestycja miała na celu stworzenie wspólnej bazy laboratoriów. Wartość projektu wyniosła 15,7 mln zł. Uczelni udało się uzyskać efekt synergii pomiędzy działaniami I.1 i I.3.

Joanna Pieńczykowska

Innowacje z Elbląga

To jeden z najmłodszych parków technologicznych w Polsce. Nowe budynki, specjalistyczne wyposażenie laboratoryjne oraz dostosowanie terenów inwestycyjnych do potrzeb firm to efekty finansowanej z PO RPW inwestycji w rozbudowę Elbląskiego Parku Technologicznego (EPT).

Wartość projektu „Elbląski Park Technologiczny na Modrzewinie Południe” realizowanego w latach 2007-2010 wyniosła 66,7 mln zł, natomiast dofinansowanie unijne – 52,5 mln zł. Przedsięwzięcie można uznać za przełomowe, była to bowiem pierwsza podpisana przez PARP umowa na realizację tego typu inwestycji w Polsce Wschodniej. To zarazem pierwszy zakończony projekt tego rodzaju.

Sercem parku jest budynek Centrum Biznesu, Rozwoju i Innowacji o powierzchni 6 tys. m kw. Docelowo swoją siedzibę ma tu znaleźć nawet 30 firm. Firmy mają w parku do swojej dyspozycji centra badawczo-rozwojowe: Centrum Jakości Środowiska, Centrum Transferu Technologii Informatycznych, Centrum Metaloznawstwa, Laboratorium Badań Środowiska Pracy i Emisji oraz Centrum Technologii Drewna i Mebli. Z dnia-

Elbląski Park Technologiczny

FOT. ARCHIWUM URZĘDU MIASTA W ELBLĄGU

łałością tego ostatniego Centrum wiąże się także działalność klastra Meble Elbląg, zrzeszającego dziewięć podmiotów z tego kluczowego dla rozwoju regionu sektora. Jak podkreślają przedstawiciele klastra, firmy członkowskie co roku należą do największych wystawców na targach meblarskich w Ostródzie i Poznaniu.

przez „wzmocnienie współpracy pomiędzy sektorem badawczo-rozwojowym a gospodarką”, co doprowadzi do „podniesienia konkurencyjności przedsiębiorstw działających na lokalnym i regionalnym rynku”.

Park stara się łączyć tradycję z nowoczesnością, dlatego wsparcie znajdą w nim zarówno firmy z sekto-

**Paweł Lulewicz,
dyrektor EPT:**

Rolą Elbląskiego Parku Technologicznego jest pozyskanie firm z pomysłem na innowacyjną działalność.

W nowoczesnych salach konferencyjnych Centrum Biznesu, Rozwoju i Innowacji odbywają się szkolenia i spotkania dla zainteresowanych firm, z kolei uczniowie elbląskich szkół mają okazję zapoznać się z funkcjonowaniem sprzętu zgromadzonego w laboratoriach parku.

Dzięki środkom z PO RPW Modrzewina Południe, dawny poligon, na którym znajduje się EPT, stał się atrakcyjną biznesowo dzielnicą Elbląga i ważnym miejscem na inwestycyjnej mapie całego województwa warmińsko-mazurskiego. – Nie sam „twardy” przemysł jest tym, co świadczy o rozwoju miasta, dlatego władze miejskie postanowiły zainwestować w rozwój działalności innowacyjnej – wyjaśnia Paweł Lulewicz, dyrektor EPT. Środki dostępne w ramach PO RPW pozwoliły przekuć plany w rzeczywistość.

Swoją misję EPT definiuje jako poprawę warunków dla „prowadzenia działalności gospodarczej poprzez rozwój i dyfuzję przedsięwzięć innowacyjnych”. Potencjał regionu w sferze innowacji ma być podnoszony

ra metalurgicznego czy meblowego, jak i przedsiębiorstwa specjalizujące się w technologiach informatycznych i ochrony środowiska. Warto także nadmienić, że aż 30 ha z blisko 68 ha terenu należącego do parku znalazło się w granicach Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, oferującej system ulg dla inwestorów.

Przedsiębiorcy, którzy już działają w parku, chwalą dobre warunki działalności i rozwoju. Znajdziemy w nim m.in. firmy zajmujące się dystrybucją oprogramowania, przedsiębiorstwa, których początki rozpoczęły się w inkubatorze przedsiębiorczości czy firmy dostarczające rozwiązania służące redukcji hałasu na statkach i platformach wiertniczych.

EPT ma szansę pełnić ważną rolę na innowacyjnej mapie Polski Wschodniej. Istnieją już plany dalszej rozbudowy parku i wzbogacenia go o dwa kolejne budynki.

Krzysztof Garski

Łatwiejszy dostęp do kapitału

Marzeniem każdego mikroprzedsiębiorcy jest rozwój jego firmy. Zmagając się z tym wyzwaniem, trafia on jednak na liczne bariery. Jedną z nich jest dostęp do kapitału. Dzięki wsparciu z Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej z luką kapitałową walczy m.in. Warmińsko-Mazurski Fundusz „Poręczenia Kredytowe” z Działdowa.

Początkującym przedsiębiorcom z reguły brakuje nie tylko pieniędzy na rozpoczęcie działalności (na przykład zakup oprogramowania czy wynajęcie lokalu), ale i źródeł, z których mogliby pozyskać kapitał. Często nie mają oni zdolności kredytowej, a więc nie mogą liczyć na kredyty w banku. Zjawisko to znane jest pod nazwą luki kapitałowej. Do jej zmniejszenia

gospodarczą w Polsce Wschodniej przewidziano wsparcie w wysokości 25 mln euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Wsparcie przekazywane jest ze środków Programu za pośrednictwem instytucji finansowych i przyczynia się do łatwiejszego dostępu do finansowania dla firm we wczesnym stadium rozwoju. Z analiz przeprowadzonych

Sławomir Gutkowski,
prezes Warmińsko-Mazurskiego Funduszu
„Poręczenia Kredytowe” z Działdowa

Średnia kwota udzielanego przez nas poręczenia to 133 tys. zł.
Jest ona wyższa niż w innych funduszach poręczeniowych
tego typu.

przyczynia się działanie I.2 „Instrumenty inżynierii finansowej” PO RPW. Ma ono na celu ułatwienie dostępu przedsiębiorstw do źródeł finansowania działalności gospodarczej.

Na wzmocnienie finansowania systemu poręczeń kredytowych oraz systemu pożyczek dla przedsiębiorców prowadzących działalność

m.in. przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego wynika bowiem, że właśnie najmłodsze mikroprzedsiębiorstwa mają największe problemy z uzyskaniem zewnętrznego finansowania i nawet jeśli zostaje im ono przyznane, to często w wysokości niższej niż oczekiwana. O wsparcie mogą się ubiegać już istniejące fun-

Siedziba funduszu „Poręczenia Kredytowe” w Działdowie

FOT. ARCHIWUM FUNDUSZU „PORĘCZENIA KREDYTOWE” W DZIAŁDOWIE

dasze poręczeniowe, których działalność została pozytywnie oceniona przez Komisję Europejską.

Jedną z instytucji, która postanowiła skorzystać ze środków zgromadzonych w działaniu I.2, jest istniejący od ośmiu lat Warmińsko-Mazurski Fundusz „Poręczenia Kredytowe” z Działdowa. Został on założony jeszcze przed przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej, a pierwsze środki na swoją działalność otrzymał od Banku Gospodarstwa Krajowego oraz od Działdowskiej Agencji Rozwoju S.A., samorządu wojewódzkiego i samorządów lokalnych. Od początku jego celem było wspomaganie mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w uzyskaniu kredytów bankowych lub pożyczek z funduszy pożyczkowych.

– Średnia wysokość poręczenia to 133 tys. zł – mówi Sławomir Gutkowski, prezes Funduszu „Poręczenia Kredytowe” i zaznacza, że jest to kwota wyższa niż w innych podmiotach tego typu. Warunkiem uzyskania poręczenia w działdowskim funduszu

jest status małej lub średniej firmy, ubieganie się o kredyt w instytucji współpracującej z funduszem oraz posiadanie siedziby na terenie Polski Wschodniej. Jak widać, nie są to wygórowane wymagania, a i środków na pomoc nie brakuje. – Problemem jest natomiast wciąż duża nieufność banków, zwłaszcza gdy chodzi o poręczenia kredytów dla start-upów i przedsiębiorstw z sektora najnowszych technologii. Hamuje to wzrost innowacyjności regionu – mówi prezes Gutkowski.

Firmy, które uzyskują kredyt dzięki poręczeniom Funduszu, to głównie przedsiębiorstwa działające w branżach tradycyjnych, na przykład w sektorze turystycznym, handlu i budownictwie. Co zrobić, by chętniej korzystały z nich innowacyjne firmy? Zdaniem prezesa funduszu, rozwiązaniem mogłyby się okazać regulacje prawne, sprzyjające rozwojowi systemu poręczeniowego w Polsce.

Monika Kaczorowska

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) jest rządową agencją wykonawczą, która od 2000 roku wspiera przedsiębiorców. Celem działania PARP jest rozwój małych i średnich firm w Polsce – powstawanie nowych podmiotów, podnoszenie kwalifikacji i wzrost potencjału, wzmocnienie pozycji konkurencyjnej w oparciu o innowacyjność i nowoczesne technologie, kształtowanie przyjaznego otoczenia biznesowego, tworzenie warunków do prowadzenia działalności gospodarczej. Realizując działania wspierające przedsiębiorców (a także: instytucje otoczenia biznesu, jednostki samorządu terytorialnego, uczelnie), PARP korzysta ze środków budżetu państwa oraz funduszy europejskich. Zarówno w okresie przedakcesyjnym, jak i po wejściu przez Polskę do Unii Europejskiej, PARP oferowała przedsiębiorcom wsparcie finansowe i szkoleniowo-doradcze. W latach 2007-2015 Agencja jest odpowiedzialna za realizację działań w ramach trzech ogólnopolskich programów operacyjnych: **Innowacyjna Gospodarka, Kapitał Ludzki** oraz **Rozwój Polski Wschodniej**.

Instytucja Zarządzająca PO RPW

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
Departament Programów Ponadregionalnych
ul. Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa
porpw@mrr.gov.pl, www.polskawschodnia.gov.pl